

# ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

## КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ. на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За оглаше плаћа се одъ врете 5 краиц. за трипутъ. № 36.

### М а й.

Ено руина зора плави  
Обасяла ютра край,  
Увѣнчаний, свой у слави,  
Изъ вѣчности ено Май! —  
У слободно хайдмо полъ,  
Там' е ближе там' ће болъ  
Разпѣваны птица гласъ,  
Веселити лобко насъ.  
Садъ већъ мала мила шева  
Свой у летный хити станъ.  
У радости леће, пѣва,  
У слободн майскій данъ,  
Да по плавомъ неба полю  
Усхићена сити волю  
Пѣваюћи тамо Май;  
Брѣ стрѣлаца пуњъ е гай.  
Докъ се бори данъ јошъ съ мракомъ  
Там' слободанъ душе летъ  
Срце брилу свомъ на лакомъ,  
Свой у вышій диже с' светъ; —  
Ливада е тога света  
Неувела пуна цвета; —  
Међу цвећемъ бира цветъ,  
Осећаня свогъ за сплетъ. —  
Осећанъ да овѣчи,  
Убећеня силна свогъ  
У молитви тихой клечи, —  
Дверь с' отвара — явля с' Богъ;  
И подъ вѣнцемъ любве чело,  
Топло чувство што е спеломъ,  
Трепти свѣтомъ, пламти грудь; —  
Шта-й садъ за ны землѣ студъ!?  
Да! на ладной землѣ грудви  
Разсула е вѣчностъ даръ;  
Али лето близу труби  
Врућинама скупля жаръ; —

Па кадъ лето сатре цвеће  
Онда есень нам' донеће  
За утѣху зрѣмый плодъ —  
Да с' живота снабдѣ бродъ. —

У Београду 1. Мая 1856.

Алекса Десимировићъ.

### Ц Р Н Ы Й П Р О С І Я К Ъ.

„Заиста, заиста!“ викне Кар а л ь узимаюћи опетъ свой увераваюћий изгледъ. „Я знамъ твою исторію, или много болъ, я е нагаћамъ. Она е такова, као што су исторіе многи романски юнака. Ты немашь свога порекла. Твоя мати, или у недостатку матере, пріятельскій банкеръ исплаћуе ти свакогъ месеца припадаюћу часть умерене пензіе.“

„Ніе тако,“ пресе му речъ К с а в і е.

„Ніе! А оно е ипакъ што на то наликъ.“

„То е нешто жалостно Кар а л у, рекне К с а в і е лагано. „Дѣиста я немамъ мога порекла; непознаемъ ни отца ни матере. У школу ми е пензія у писму шилая. Одъ тогъ времена примаемъ месечно триста франака.“

„Што самъ казао?“

„Ко дае овы триста франака?“

„Шта ти е до тога?“

„Дал' ћеду ми се то увекъ давати?“

„То е важніе питањъ; али на свакій начинъ то треба веровати. Изъ чіи руку добыяшь оны триста франака, К с а в і е?“

„Незнамъ!“

„Охо, то е мало пресно. Ты морашъ ма кога видити.“

„Никогъ.“

„Чудновато.“

„Заиста чудновато, и преко тога врло грозно, Кар а л у! — О веруй ми, безъ луде любви овай бы тайне пуный даръ одбіо, кои е подобанъ милостиньи; я бы се света опростіо или какво место у нѣму извоевао; я бы радіо да живимъ; я —“



„Ћути ыути,“ упадне му Каралъ у речъ. „Неможе увекъ да се ради кадъ бы се хтело радити. Мора имати покровителства ако ће ко да буде зидаръ или столаръ. Оканимо се тога. Кадъ еданпутъ будешъ славанъ адвокатъ, можда до десетъ или 15 година, тада бы могло бити, да онај даръ одбѣишь, кои я за врло добру стваръ држимъ. А садъ, залюблѣнъ или не залюблѣнъ, морашъ га примати. Но јошть еданпутъ, на кои га начинъ добѣишь?“

„То ти несмемъ казати; небы ми веровао.“

„Кажи само, кажи!“

„Садъ ево, свакогъ месеца, између првогъ до петогъ, налазимъ брижљиво запечаћенъ завѣтакъ садржаваюћий 15. Луидора.“

„Гди ѣй налазишь?“

Овде на пѣяцы, гди садъ стоимо, на овомъ балкону.“

„Чудновато!“ одговори Каралъ. И ниси се трудю, да што дознашь? Да самъ на твоѣмъ месту, я бы вребао.“

„То самъ чиню. Већъ самъ често целе ноћи иза завѣса мои стражарю. Чекао самъ, прислушкѣвао самъ“ —

„И никадъ ништа невиде?“

„Ништа!“

Донъ Жуанъ протре чело и замисли се. „Ту е нека женска помещана,“ промумла онъ.

„Неверуемъ,“ одговори Ксавіе. „Ништа нисамъ видю, то е за мене сасвимъ права тайна. Али увѣренъ самъ, да е то човекъ, кои ми злато крозь мой прозоръ баца.“

„Шта те доводи на ово убеђенъ?“

„Пре године дана целу самъ ноћ до сванућа престаю на мојој стражи. Око четири сата у зору чуло се тихо шушканъ на балкону. Я поскочи и видо велику сѣрку, идућу црквеномъ стубу. То быяше человекъ.“

„У сумрачку неможе се добро видити.“

„Тако и я мишля. Онда се нешто оправляше на овой кући. Калдрма быяше покривена многимъ пескомъ, кои е одъ яке поћне кише покисао быо. Упалимъ брзо свећу, сићемъ доле и наћемъ трагове по песку тога непознатогъ подъ моимъ прозоромъ. Трагови одъ ногу были су као таквогъ человека, кои носаше дебеле ципеле съ три реда ексера на ѣону.“

„Простачке ципеле! амалске ципеле!“ викине Каралъ.

„Држишь да е тако?“

„То е ясно.“

Ксавіе се мало замисли. „Кажи ми слободно, Каралу, рекне наеданпутъ, „налазишь ли, да я имамъ физиономю мулата!“

Каралъ претрне и погледи намрштено и као претѣи младића, еръ се нѣму то питањъ учинило као отиична увреда. Али миролюбивый и безазлѣный изразъ Ксавіе-овогъ лица ублажи га брзо. Онъ се прибере, колико е могао више, и одговори:

„У томъ се неразумемъ; но свакій себи особито представляюне ствари, кое непознае, а ты си сушта противность представе, кою я имамъ о мулату.“

Ксавіе дане душою. „Свакій ми то исто каже,“ проговори онъ, „ал опетъ“ —

„Зашто питаешь ты то мене?“ пресече му речъ Каралъ.

„Ни изъ каквогъ другогъ узрока. — Долазе ми кои путь страшне мысли, а ова е будаласта; немогу ти е открити.“

„Немой ништа прећутати; кажи ми све любезный!“

„Не! Кадъ бы то было, быо бы я сасвимъ беданъ.“

Ксавіе бы можда свою тайну исповедю, но у томъ тренутку окренуше се кола съ ватренимъ коньима око ѣошка сокака Сен Жермен-де-Пре и стадоше предъ прозорима хотела. Јошть небыяше се сасвимъ смркло, али већъ предмети нису се могли најболъ разпознати.

„Лепи коньи! рекне Ксавіе, обрадовавши се, што може прекинути разговоръ.“

Место да одговори, обрѣше Каралъ стаклета своѣ мале лориѣте и управи е на грбъ каруца.

Рембри!“ проговори онъ.

„Доцканъ е већъ за цркву!“ настави Ксавіе, кои гласъ свогъ прѣтеля нѣ быо чуо. „То е може бити знаменита посѣта некомъ нашемъ сусѣду.“

Донъ Жуанъ побледи и уздрѣ ће се.

„Можда теби,“ придода Ксавіе, „теби, ты срећный, кои се и невешть чинишь.“

Каруце се отворе. Една женска господскогъ и прѣтногъ изгледа ступи своѣмъ маломъ ножицомъ на клизаву калдрму и разсматраше хотель.

Црный просіакъ, кои е пре недвижимъ на своѣмъ месту стаю и чиню се, да подъ стрѣюмъ капіе спава, приближи се и пружи руку. Но госпоя е была бржа одъ нѣга и понтала у хотель.

„Тако ми вере, я самъ погодю! викине Ксавіе.“

„Она е,“ мисляше Каралъ меняюћи се у лицу.

„Рѣдка подобность,“ промумла просіакъ, чѣ е црно лице дѣвленъ и подозренъ изражавало. „Морамъ знати ко е то.“

Мећутимъ се госпоя узпне узъ басамаке хотела. Ксавіе метне свое уво на руку одъ браве, да бы свое детиньско любопытство задовољю и дознао, комъ срећномъ сусѣду ова лепа непозната иде.

Просіакъ стаяше мирно предъ црквенимъ вратима.

После неколико секунда, неко куцну тихо трипутъ на собна врата, у којој су се соби налазила наша два младића.

„Све болъ!“ рекне Ксавіе весело, „посѣта е теби или мени.“

„Мени е!“ одговори Донъ Жуанъ загушенымъ гласомъ.

Онъ отвори врата. Една женска уће унутра, којој е лице было съ покриваломъ (валомъ) покривено, крозь кое се немогаше видити одъ веза, коимъ е испуњено было.

„Немой да те што узнемирава, прѣтелю“ рекне Ксавіе тихо, „я те оставлямъ, идемъ тамо кудъ ты већъ знашь.“

Онъ се поклони предъ женскомъ и изиђе изъ себе.

Кадъ онъ отиде с' места се промени лице Каралово. Нѣгова дрзновеностъ помещана са суетомъ и увеличанѣмъ себе изчезне као каквымъ чаромъ. Онъ се поклони яко и зауже место, кое издаваше нѣгово страхопочитанъ и боязливу подчинѣность.

„Милостива госпою,“ рекне онъ съ потмулимъ гласомъ, „шта захтевате одъ мене?“

## П Р В И Ц Е.

Колико има одъ Пеште до Будима? запытанъ буде неко одъ младића едногъ. Една четвртъ сата, одговори

запытаный. — А одъ Будима до Пеште? опеть запыта онай. Но, одговори срдито другій, я мыслимъ да путь одъ Пеште до Будима ни дужій ни краіій быти неможе, него одъ Будима до Пеште. — Молимъ за опроштенїѣ, рекне младићъ, коме е четврта даска у глави фалила, одъ ускрса до дуова само су седамъ неделя, а одъ дуова до ускрса при еземъ томъ има четрдесеть и петь неделя.

— Шта ли вы то тако лепо читате, любезна моя? запыта кидошъ еданъ неку помодну господичну. Читамъ прекрасну историю о двоє залоблѣны. — Дакле романъ! А ко га е написао? Идите молимъ Васъ! Обете текъ да се самномъ подсмевате! Та нѣ писанъ већъ е печатанъ.

## ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

### ТУРСКА.

Бейрутъ 9. Априла. Немири у Наплусу и око нѣга угушени су настояванїемъ паше ерусалимскогъ и други каймакама. Многе четовође ове побуне погинули су. Една депутација старе партае турске отишла е къ алепскомъ паши, и гледала е претњама противу Христїяна и Еврея задржати га, да Хат-хумаюнъ необнародуе. Но онъ ѿзнао умирити, и тако ће обнародованїѣ реченогъ Хат-хумаюна брзо слѣдовати.

— Изъ Марсеља телеграфираю подъ 26. Априла слѣдује:

„Лаѣа Кармель стигла е изъ Цариграда съ вѣстима, кое допиру до 16. Априла. — По истима „Журналъ де Константинопель“, узашѣнїѣ за два месеца дана, но после опеть помилованїѣ. Султанъ е адмирала Пеллона и ѣенерале Еспинаса примїо на аудїенцији. — Черкеска депутација посѣћуе непрестано високе званичнике, турске. — Порта шилъ непрестано войске у Сирию. Послови кое е Аустрија на дунавскомъ ушћу (чишѣнїѣ одъ ирудова) предузела, брзо напредуе. „Пресъ д' орианъ“ явля да е союзна у Едрену стоећа войска одатле већъ отишла.

### РУСИЯ.

У Петербургу 19. Априла. Данасъ саобштаваю овдашнїи листови слѣдујућїи манифестъ, кои е царъ пре три дана подписао:

„Божїомъ милости, Мы Александеръ II. царъ и самодержаць сверускїй, краль польскїй и пр. и пр. и пр. даемо свима нашимъ вѣрнымъ поданицима на знанїѣ: Кадъ смо мы ступили на рускїй престоль Наши преодника, и на нераздѣльный одъ истогъ престоль кральства Польскогъ и великогъ княжества Финландїѣ, и то усредъ тешки и за Насъ и Наше отечество искушенїя, онда смо Мы у срцу нашемъ заключили, да непредузмемо наше крунисанїѣ пре, догодъ nebude умукао ратный метежъ, кои е Нашу државу потресао, и догодъ крвь Наши честиты, христоролюбивы и сыйнымъ дѣлїма храбрости и одрицанїя самога себе прославлѣны войника непрестане тѣни. Но почемъ е садъ Русїи преѣшанїй благотворный миръ повраћенъ, то смо Мы намыслили, да по примѣру Наши предака, побожны царева, круну на главу положимо и да примїмо свето помазанїе, и то при узаянномъ участїю Наше возлюблѣне супруге, царице Марїе Александровне.

Обзаноюѣи ову Нашу намѣру, кою Мы желимо извршити помоѣу Божїомъ месеца Августа тек. год. у нашой главной вароши, Мы позивамо све Наше вѣрне по-

данике, да срдачне свое молитве съ Нашимъ топлымъ моленїяма седїне, како бы се благословъ Божїй на Насъ и Нашу државу излїо, како бы Намъ свемогубїй свою помоѣу подарїо, да са царскимъ венцемъ (дїядемомъ) на глави предъ целїмъ светомъ покажемо и завѣтъ на себе примїмо, да ћемо се само среѣи наши народа посветити, како бы Вышнїй низпослао свога светогъ животворећегъ Духа, да управля свїмъ Нашимъ намѣрама и дѣлїма.

Дано у Петербургу 17. Априла год. 1856. по роѣеню Христа, а друге године Нашегъ владанїя.

Александръ.”

— Царъ е ѣенералима, князу Менчикову досадашнїмъ команданту Кронштата, Граббу, команданту Ревала, князу Долгорукомъ, досадашнїмъ ратномъ министру и грофу Неселроду издао приказе (рескрипте) признателности и благодарности, коима се обично помилую државни служители, кои су у той служби осѣдили и у станъ покоя поставлѣни. — ѣенераль Сухозанетъ, досадашнїй главный заповедникъ сѣверне войске, другїй братъ ѣенерал-ађутанта царскогъ, поставлѣнъ е за ратногъ министра, а ѣенерал-директоръ путова и саобраштая, ѣенераль Чевкинъ за члена военогъ савѣта и корпуса планиски инципира, како бы се у видну сvezу довеле обе ове управне струке, на кое се садъ особитый позоръ и старанїѣ обраћа.

— Изъ Одесе пишу „Ле нору“ подъ 10. Априломъ, да су у иностранству врло претеривани гласови о заразительнымъ болестима, кое у тамошнїмъ болницама владаю. У болницама вароши и обличнїи села было е нагомилаво додуше врло много болестника. Нарочно дружинѣ (народна войска) изъ сѣвернїи предѣла страдале су яко одъ срдоболь и тифуса. Око половине Фебруара месеца нарастао е у одескимъ болницама брой умрши на 140 на данъ, садъ пакъ умиру само по 12, или найдалъ по 15 на данъ. Одъ болнички лѣкара троїца су умрли одъ тифуса. Лѣкарскїй колегиумъ у Одеси пронашо е, да е ладна вода найпречїй лекъ и средство противу тифуса. Лѣкаръ Шорнштайнъ, кои е више месецїѣ безъ награде по болницама лечїо, врло е среѣно и съ найвећимъ успѣхомъ тай лекъ употреблявао. А за чишѣнїѣ воздуха по болницама наиболь е средство тако названы ливидъ Ивановъ, кои е и при копаню лагума кодъ Севастополя изредне услуге чинїо.

# ПРОТОКОЛИ КОНФЕРЕНЦІЯ.

(продужено)

## Протоколъ № VII.

Сѣдница одъ 27. Фебруара 1856.

Присутствовали су: пуномоћници Аустрије, Француске, Велике Британіе, Русіе, Сардиніе и Турске.

Другій пуномоћникъ турскій збогъ слабога здравля нѣ дошао на сѣдницу.

Протоколъ прошле сѣднице буде прочитанъ и одобренъ.

Конгресъ наново наставля престресанъ о расправи и точномъ означеню бесарабски граница.

Баронъ Бруновъ разлаже, да су пуномоћници руски съ истымъ духомъ слоге, кои се показуе у изразима сачинички пуномоћника, испытали проектъ разправе границе, кои имъ е у прошлой сѣдници предложенъ; да они — руски пуномоћници — признаю и увиђаю, колико речена гранична линія оправдава повѣренъ, кое они полагаю у умѣрено разположенъ конгреса; но да се они, осниваюћи се на своимъ настављњима, и на земљписне и административне препоне, кое су они — руски пуномоћници — већ напоменули, у интересу цѣлисногъ и удесногъ граниченя, налазе принуђеняма, учинити свое примѣтбе и закѣваня у смотреню предложене линіе, да се сирѣчь гранична линія започне одъ утока рѣке Сарацике у Прутъ, оданде да се врати на исту рѣку и равноимено село, затимъ да узме правацъ къ Ялпуку рѣки, коя ће после сачинявати границу до Траяновогъ бедема, кои е далъ до салкискогъ езера сачиня-

вати граничну линию, па ће после свршити ова на најсѣвернѣмъ краю езера алабійскогъ.

Ово предложенъ постане затимъ предметъ претресаня, у комъ су сви пуномоћници участвовали, и у комъ се наипосле сви сложили, да се граница повуче одъ првога мора едну милю источно одъ езера Бурна-Соле, па да пресеца унакрестъ акѣрманскій друмъ (да пада отвѣсно на акѣрманскій друмъ), затимъ да иде правцемъ тогъ друма до Траяновогъ бедема, после да се повлачи южно одъ Болграда, затимъ да се попинъ горе узъ Ялпук-рѣку до Сарацине, па наипосле да се заврши гранична линія кодъ Катамора на Пруту.

Руски пуномоћници веле, да мораю очекивати одобренъ свога двора, почемъ су се они, као што веле, удалили одъ свој настављња и налога.

Едној комисіи, састављной изъ инцинира и польски премерача, быће наложено, да ову нову граничну линию точно и потанко опредѣле.

Грофъ Орловъ осниваюћи се на предизложено, предлагаетъ, да конгресъ жителъ ове одъ Русіе уступљиве области, остави у пуномъ уживаню нѣювы досаданій права и повластица, и да имъ дозволи изселити се изъ свогъ завичая, у комъ случаю или да имъ се да пристойна накнада у новцу, или да имъ се дозволи, да се они по предмету овомъ споразуму и поравнаю са управомъ подунавски княжества.

Почемъ неки пуномоћници примѣте, да ће ово предложенъ наићи на незгоде и неприлике, то конгресъ рѣши, да се ово питањ одложить на далъ.

(далъ слѣдуе)

## О Г Л А С И.

Београдско друштво певача провешће уговорено свое весель у Топчидеру 6. Мая Сви редовни и почесни нѣгови чланови нека дакле изволе у назначеный данъ у 4 сата изютра на опредѣленомъ месту наћи се.

Стещити се отвара:

При Суду Окр. Београдскогъ надъ массомъ поч. Янка Савића изъ Венчана, 14. Мая.

Продавање се на Лицитаціи:

1. У Београду: а) Кућа съ плацемъ поч. Јозефа Толчинскогъ, Бвр, постоећа преко пута зданія Лицейскогъ, 10. 11. и 12. Мая.

б) кућа съ плацемъ поч. Митра Баића, постоећа на малой пјаци, 10. 11. и 12. Мая.

2. У Ужицима, Окр. Ужичкогъ, сва покретна и непокретна добра поч. Миліе Јоксимовића, 12. 13. и 14. Мая.

3. У Текіјла, Окр. Краинскогъ, е данъ плацъ Јована Карађуле, 10. 11. и 12. Мая.

Подписаный узимаъ честь г. г. гостима како изъ Београда тако и са старе явити, да самъ изъ г. Николетове кафани на малой пјаци лежеће о Ђурђевуду изселио се, и у кафану г. Јована Бачванина таки до пре-

ђашњ лежећу, преместио. Ово объявлюћи молимъ гг. госте, да бы ме и у будуће свое посѣте удостоили, а я ћу се и одсадъ као и досадъ трудити, да їй онако дочекамъ и угостимъ, како ће они савршено задовольни быти, и као што су, ако се неварамъ, досада задовольни были.

У Београду 28. Априла 1856.

Јованъ I. Стојсильвићъ  
У Бачванина кафани.

Дућанъ еданъ на лицу главне пјаци у Шабцу, тврдимъ матеріяломъ на сводъ озиданъ, унутра тишлерскимъ посломъ са свимъ потребама по новой форми израђенъ, са едномъ ардіомъ и подрумчићемъ, зануждне ствари кое у лето нетрпе топлину а зими зиму, дае се на едну или три године подъ кирію; поредъ тога ако е дућанциі потребно може имати едну шупу страну, две или три собе на дољњмъ бою са еднимъ подрумомъ и куйномъ Овимъ се позива свакій кои волю има дућанъ самъ или како е горе наведено, подъ кирію узети, нека се изволи долеподписаноме ради погодбе явити.

У Шабцу 26. Априла 1856.

Пайко Илићъ  
Членъ Суда Окр. Шабачкогъ.

Подписаный, преселио се о Ђурђеву-дне у кућу Пере Бурмутчића до г. I. Кумануде. Являюћи ово почитаемимъ своимъ гг. гостима а и осталој почитованой публики, моли, да га и у напредакъ нѣювомъ посѣтомъ почествую. Онъ ће и одъ сада издавати кость и моћи ће свакій по вољи своіой или односити кући, или се у нѣговой кафани костирати. Обећава се тако исто, да ће свакогъ, како добримъ и вкуснимъ елима, тако и одабраннымъ разнимъ виномъ, кое ће свакій моћи на мало а и на аковъ добыти, брзомъ послугомъ, а и найумереніомъ ценомъ послужити.

МИЛОШЪ РИСТИЊЪ,  
кафеція.